

NoreaNyt

Nr. 2 - 2008

NOREA
RADIO
DANMARK

Radiomission - over alle grænser

Indholdsfortegnelse

- 2 Hilsen fra Norea-huset
- 3 Radiolytter kom ...
- 4-5 Tema: Etiopien
- 6 Økonomi m.m.
- 7 Respons fra lytterne
- 8 Sidste nyt fra verden

Budskabet om Jesus skal ud til alle mennesker - også dem, der bor i lande, hvor vi ikke kan drive mission i traditionel forstand. Radioen når ind!

Vi støtter evangeliske radio-projekter i Danmark, Kina, Indien, Indonesien, Iran, Cambodja, Kirgisistan, Turkmenistan, Etiopien og Eritrea samt TV-projektet SAT-7 i Nordafrika og Mellem-østen.

Porsevej 6, 6100 Haderslev
Telefon 74 52 71 90,
e-mail: info@norea.dk

Daglig leder:
Ole Sørensen
e-mail: os@norea.dk

Informationsmedarbejdere:
Kjeld Wiwe
e-mail: kw@norea.dk
Anette S. Jensen,
e-mail: aj@norea.dk

Tekniker/producer:
Berit Jensen
e-mail: bj@norea.dk

Producer/studievært:
Vivi A. Jørgensen
e-mail: vaj@norea.dk

EDB-medarbejder:
Mark S. Tandrup

NoreaNyt udkommer 4 gange årligt og sendes gratis til alle interesserede.

Ansv. redaktør:
Ole Sørensen

Layout: Anette S. Jensen
Tryk: Øko-Tryk

Gaver: Tak for gaver til radiomissionsarbejdet på giro 516-5989 (reg. nr. 3543) eller via betalingsservice. Fradrag jvf. ligningslovens § 8a er i 2008: 14.500 kr.

Forside: Nao Tzege, Etiopien
(Foto: Astrid Frøysnes, Norea Mediemisjon, Norge)

Alt til sin tid

EN MAND, DER hed Mark Twain, skrev engang nogenlunde sådan, mener jeg at have læst: „Da jeg var 5, var min far den allerstørste for mig. Han kunne alt og vidste alt. Da jeg var 10, opdagede jeg: Han kan og ved nu alligevel langt fra alt. Da jeg var 15, blev jeg klar over, hvor uintelligent min far var. Han anede ikke noget om noget. Da jeg var 20, var jeg overrasket over, hvor meget han havde lært i de sidste år. Helt dum var han nu ikke. Og i dag? I dag tænker jeg ofte. Bare min far var her. Han vidste og kunne godt nok meget.“

„ALTING HAR SIN tid“ kan vi læse i Bibelen. Ethvert livsafsnit har sine stærke og svage sider, sine begrænsninger og muligheder og sine udfordringer. Dem ønsker jeg at tage op. I Guds Rige, på fodboldbanen, i svømmehallen, i mødet med mine medmennesker, ja overalt. Det er så vigtigt, at jeg lever i øjeblikket, i nuet og er optaget af de ting, der sker nu, og gør det, jeg er i stand til nu.

ØYVIND ANDERSEN, DER i mange år underviste på Fjellhaug Skoler i Oslo, sagde engang sådan: „Vi har kun øjeblikket og evigheden.“ Hermed ville han sige, at det er vigtigt, at vi lever og virker nu. Gør det vi kan netop nu. Morgendagen kender vi ikke, og om den vil være der, ved vi heller ikke. Men øjeblikket har vi, og evigheden har vi også alle. Det er i øjeblikket, vi skal forholde os til, hvor vi vil bringe evigheden. Det er i øjeblikket, vi kan forberede os på evigheden.

DET ER I øjeblikket, vi kan drive radio- og mediemission. Det er i øjeblikket, vi har muligheden for at være med til at gøre en forskel for nogle mennesker. Det er i øjeblikket, vi kan hjælpe mennesker med at forberede sig for evigheden.

DET VIL VI være med til i vort eget land og ud over jord. Vi vil virke i øjeblikket, så længe Gud, gennem de der hører ham til, giver midler. Heldigvis har Norea venner, der vil bruge af deres øjeblikkelige midler til at virke i øjeblikket. Det er nu, det er tid til at bære med i missionsarbejdet. Men vore midler kan også fortsætte med at virke, når vi ikke selv længere fysisk kan leve med. Gennem et testamente kan vore midler fortsætte med at virke, også når vi er gået ind på den anden side af evigheden.

Mange varme og hjertelige hilsener fra Norea huset,
Kjeld Wiwe

Radiolytter kom for at takke

Der dukker ofte radiolyttere op hos Evangeliets Stemme i Etiopien. Det skete også fornylig, da Martin Birkedal fra Norea Mediemisjon, Norge var på besøg.

Mens jeg var der, kom en kvinde i 40'erne ind på kontoret, fortæller Martin Birkedal med begejstring i stemmen. Hun var etiopier, men boede i Saudi-Arabien sammen med sin mor og havde en god indkomst der. Kvinden fortalte, at hun kom til kontoret for at sige tak.

Jeg vil takke for programmerne, som Evangeliets Stemme sender, og som når mig og flere andre etiopiske fremmedarbejdere i Saudi Arabien.

Radioen har stor betydning
Martin Birkedal fortsætter: Hun kunne ikke få det sagt tydeligt nok, hvor stor betydning radio-programmerne havde for, at hun og andre i samme situation kunne blive bevaret som kristne.
Vi bor i et land, hvor kristendom er forbudt for landets indbyggere, så selvom tolerancen overfor kristne

Illustrationsfotos: sxc.hu/ncrotty

udlændinge er større, er vi nødt til at holde lav profil, fortalte kvinden. Nu samles vi og lytter til jeres programmer, og det har betydet dannelsen af en husmenighed blandt os.

Havde tidligere opsøgt radioen
Martin Birkedal fik også at vide, at kvinden tidligere havde opsøgt daglig leder af Evangeliets Stemme i Etiopien, Shibru Galla. Da var hun kommet med penge for at give udtryk for sin taknemmelighed, og hun havde grædt, da hun fortalte om radio-programmernes betydning.

Opmuntring for medarbejderne
Det er naturligvis til stor opmuntring for Shibru Galla og de øvrige medarbejdere i Evangeliets Stemme, når sådanne lytter-besøg finder sted, slutter Martin Birkedal.

Radioprogrammerne fra Evangeliets Stemme sendes på kortbølge fra Johannesburg i Sydafrika. Norea Radio Danmark støtter dette arbejde i Etiopien.

Kilde: www.norea.no

Udstødt

Nao er udstødt af ægtemand og far på grund af skader i underlivet efter fødsler. En ung småbørns-mor har mistet sine tre børn. Og sit eget livsgrundlag.

Hun bevæger sig som en skygge i varmen under Etiopiens mægtige himmel. Hendes liv er her og nu; fortiden er taget fra hende, og Jinka Zone Hospital fungerer som livredder og hjem.

Har mistet kontrollen

Hendes eneste levendefødte barn tog hendes mand fra hende. Den unge banna-kvinde er udstødt. Lugten af urin hænger i luften tæt ved hende. Hun har mistet kontrollen, ikke bare over urinen, men også over sin egen fremtid. Nao ved, at hvis hun vender tilbage til sit folk, vil hendes nytteværdi være som brugsgenstand for andre mænd. Den tanke tør hun ikke tænke på.

Vil ikke hjem igen

"Jeg vil ikke tilbage", udbryster Nao skrækslagen, da jordemoder Bjørg Marit har fortalt, hvordan hun skal rejse til Addis med fly, blive opereret på Addis Abeba Fistula Hospital og tage bus hjem igen. For Nao har kun lige fået udvidet sin horisont fra det område, hun selv og hendes folk bor i, til et sygehus en halv dagsrejse derfra. Hun forstår ikke engang, hvad de siger her. Det er en vaskekone, som oversætter.

En rejsefælle

Hun skal rejse sammen med aari-kvinden Laher Betene, som har fået en fistel i forbindelse med tarmen og en ødelagt blære efter at have været i fødsel i fire

dage. De to har lært hinanden at kende, på trods af at de taler hvert sit sprog. Lahers mand fulgte hende til sygehuset. Det er ifølge jordemoder Bjørg Marit Kvilhaug helt usædvanligt.

Fremmed verden

Nao og Taher køres i bil fra Jinka til byen Arba Minch – en seks timer lang køretur i uudholdelig varme. Sæderne bliver dækket til med grønt plastic fra sygehuset. Næste dag går turen videre til Addis. Begge er spændte, inden flyet kommer, men for Nao bliver det en skræmmende oplevelse. Da flyet letter ryster hun af angst og må have to hænder at holde i under hele flyveturen.

Flere operationer

Nao og Taher bliver modtaget på det verdenskendte fistel-sygehus i Addis. De ser fortabte ud mellem de andre kvinder, der allerede har været der et stykke tid.

Nao Tzege kom til Jinka Zone Hospital i Syd-Omo distriktet efter at have haft veer fra lørdag til mandag. På hospitalet arbejder både norske og danske missionærer som læger, sygeplejersker og jordemødre. Barnet døde ved fødslen. Det var hendes tredje graviditet. Første gang fødte hun ved kejsersnit. De næste børn døde ved fødslen. Hun fik ikke lov til at tage til sygehuset af sin mand.

Lugten er også her. Den er i det mindste noget genkendeligt. Efter nærmere undersøgelser viser det sig, at det er værre end først antaget. Taher bryder sammen i gråd, da hun fortæller, hun må blive der en måned. Naos blik er mørkt og trist. Hendes tårer fortæller mere end ord. For Nao er det ikke nok med én operation, hun venter fortsat på den næste, og bussen som skal tage hende med tilbage. Men til hvad?

Tekst og foto: Astrid Frøysnes

Aari-kvinder til svangerskabskontrol ved den lokale helsepost. Her kan de komme til kontrol og undervisning en gang om ugen. Jordemoder Bjørg Marit taler med kvinderne, om hvad de skal være opmærksomme på, hvis de skal undgå fistler. To af disse kvinder blev udtaget, fordi de var i risikogruppen, og fik besked om at komme til venteafdelingen på sygehuset.

Norea vil forebygge

100.000 kvinder i Etiopien lider af fistler og 900 nye rammes årligt. Pigerne bliver ofte gift alt for tidligt i 16-17 års-alderen, de er ofte underernærede, og deres bækken er slet ikke stort nok til at føde et barn. Derfor er det blandt andet vigtigt at informere om fordelene ved at vente med ægteskab og graviditet til pigerne er ældre. Derudover er kontrol af en jordemoder under graviditeten også med til at forebygge fistler.

Norea vil bidrage til at forebygge fistler ved at give information og en special udgave af radioprogrammet "Kvinder med Håb" på lydafspilleren MegaVoice, som vil blive delt ud ved lokale helseposter og på sygehuset i Jinka.

Hvad er en fistel?

En fistel er en smal, rørformet kanal fra et hulrum i kroppen til et andet. Skaden kan opstå i forbindelse med kompliceret fødsel, som følge af stærkt langvarigt pres mod bækkenet.

Etiopisk pige med en MegaVoice

Dansk jordemor til Jinka

Birgitte Elmkvist Madsen er jordemor, og skal til Jinka Zone Hospital hvor hun skal overtage efter Bjørg Marit Kvilhaug fra Norge. Hun har tilbragt den sidste tid på sprogskole i Addis Abeba, inden hun tager til Jinka i juni. *Det lyder vældig interessant, siger Birgitte om idéen med at bruge MegaVoice til at forebygge fistler og formidle evangeliet til udsatte aari- og bannakvinner i dette område. Hun mener, det vil være vigtigt at uddele lydafspillerne ved de lokale helseposter. Når man bruger drama som formidlingsform kan det hele virke mere naturligt for kvinderne og mændene som skal lytte til dette, understreger hun.*

Birgitte Elmkvist Madsen, der er udsendt af Luthersk Mission, skal som jordemor blandt andet pleje kvinder med fistler og alvorlige underlivsskader efter fødsler.

Jordemoder Birgitte Elmkvist Madsen

Takke- og bedemner:

Tak for at programmer fra "Evangeliets Stemme" også kan nå til Saudi-Arabien. Bed om at lytterne der må blive bevaret i troen på trods af vanskelige forhold.

Bed for de mange kvinder i Etiopien som rammes af fistler. Bed om at forberedelserne til uddelingen af MegaVoice må forløbe godt, og at de må kunne hjælpe dem både fysisk og åndeligt.

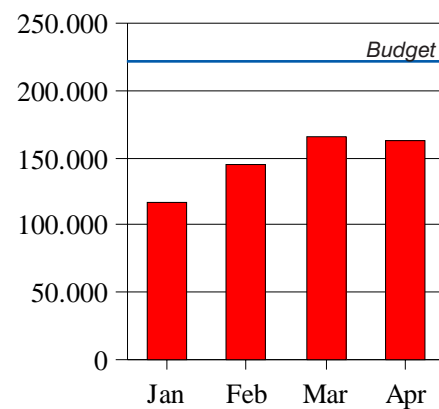
Bed for de mange ofre for jordskælvet i Kina 12. maj.

Bed om at medarbejderne i Norea Radio Danmark må blive vejledt af Gud og følge hans veje i radiomissionens sag.

Tak for de to nye medarbejdere.

Økonomi

Gaver 2008

Med udgangen af april måned har Norea Radio Danmark modtaget knap 590.000 kroner i gaver fra Noreas venner. Hjertelig tak for enhver gave, stor som lille, der har ført til, at vi er nået så langt dette år. Lyttere og producere rundt om i verden giver stærk udtryk for denne taknemmelighed, når vi møder dem.

Gavebehovet pr. måned er på 221.000 kroner. Efterslæbet er pr. 1. maj 350.000 kroner, hvilket er mere end 50.000 kroner over det normale niveau på dette tidspunkt af året. Gaver til mediemissionsarbejdet kan indbetales via vedlagte girokort, PBS eller bankoverførsel.

Bed om at de midler, der er nødvendige for at kunne drive arbejdet, også dette år må komme ind.

Nye medarbejdere

Vivi A. Jørgensen

Mark S. Tandrup

I Norea Radio Danmark (NRD) har vi en stærk vision om at nå længere ud med evangeliet. NRD satser i disse år meget på at nå længere ud med evangeliet i Danmark, via internet, lokalradioer og web-radio. For at kunne realisere dette har det været nødvendigt at ansætte lidt flere medarbejdere. NRD har således netop ansat Vivi Agerbo Jørgensen, Aalborg, i en fuldtidsstilling som producer og studievært. Vivi skal producere et familieprogram, et dansk „Projekt Hanna“ og „Sene Samtaler“. Derudover har vi ansat Mark S. Tandrup i en deltidsstilling til at hjælpe os med de mange tekniske opgaver i forbindelse med internet, web-radio og EDB.

Den øgede satsning på arbejdet i Danmark betyder ikke, at der skæres i det internationale arbejde - tværtimod - i disse år udvides NRDs arbejde i Centralasien, Etiopien og Kina.

Lytterrespons

Lytterbreve fra Etiopien og Eritrea

Andre „bekymringer“

Vi er syv nære venner, der bor sammen. Vi er unge emmigranter fra Eritrea, som bor i Sudan. Livet er så svært her. Vi har kun lidt mad og kan ikke tjene penge nok til livets ophold.

Vi har ikke fælles tro og kommer fra forskellige religiøse baggrunde. Vores største bekymring var ikke religion, men i stedet var vi hele tiden bekymrede for, om vi kunne tjene penge nok.

For nogle måneder siden var der en af os, som søgte efter en udsendelse i radioen på amharisk og tigrinya fra „Voice of America“. Tilfældigvis fandt han et andet radioprogram, som var på vores eget sprog, men programmet var helt ukendt for os alle. Ingen af os kendte til den undervisning, som blev sendt i programmet. Det var nyt for os alle, men det var også interessant på grund af de spændende historier og budskaber. På et tidspunkt sagde vi til hinanden, at det program netop henvender sig til os og imødekommer vores behov. Det giver os håb og fred. Nu er det ikke længere spørgsmålet om at have nok til livets ophold, der bekymrer os mest, for nu betyder historierne og budskabet i programmet, vi hører, mere for os. Vores liv er begyndt at ændre sig. Vi ønsker, at programmerne skal fortsætte. De er vigtige for os. Vi vil følge budskabet i programmet og holde forbindelsen med jer vedlige.

Håb for nogen som jeg

Gud er så nådig imod mig. Min situation er ikke særlig rar. Jeg prøver at skjule mig selv, ønsker

ikke at møde andre mennesker end familien og to nære venner. Jeg er HIV-positiv, og i vores samfund betyder det næsten det samme som en dødsdom.

Jeg har efterhånden fået en negativ indstilling til folk og også til Gud. Jeg er hjælpeløs og uden håb. Kan ikke se noget lys for fremtiden. Nogle gange fordømmer jeg mig selv og isolerer mig; har ingen mod til at søge

Illustrationsfoto: sxc.hu/mexikids

Gud. Lever i mørke. I sidste uge kom en af mine venner, som prøver at få mig ud af den onde cirkel, med noget informationsmateriale om et radioprogram. Han rådede mig til at følge med i programmet, ligesom han selv allerede gjorde. Jeg var ikke meget for at følge hans råd, men han blev ved med at insistere. Men en aften - jeg husker ikke præcis hvilken, tændte jeg for radioen. Budskabet gjorde stærkt indtryk på mig; det handlede om løftet til vore fædre og håbet til alle mennesker. Jeg blev interes-

seret. Siden da har jeg lyttet regelmæssigt, så jeg er begyndt at ændre min holdning og forståelse. Jeg fandt ud af, at der også var håb for mig. Det lærte jeg gennem radioprogrammerne. Vil I sende noget informationsmateriale om, hvad I ellers sender? Tak.

Hjulpet ud af vanskelighed

Jeg er en ung mand på 19 år, som går i gymnasiet. Jeg har nogle venner i skolen, som har været med til at skabe problemer for mig. De presser mig til at følge dem i de onde og umoralske ting, de gør. Men jeg har intet ønske om eller interesse i at følge dem. Takket være min nabo blev jeg reddet. Hun så hvilke forandringer, der skete med mig og spurgte ind til det. Vi snakkede om min situation og hun ville gerne hjælpe mig med en løsning. Hendes første mål var at få mig til at lytte til programmet fra jeres radiostation. Og dybest set at læse i Bibelen og i materiale med bibelsk indhold. Det lykkedes og hjalp mig virkelig til at kunne modstå vennernes "krav". Nu er jeg fri fra presset og det ondes fangenskab.

Jeg oplever en enorm styrke, glæde og mod. Ved I, hvad jeg nu har planer om? Jeg vil opsøge dem, der er fanget i den samme situation, som jeg var, og så vil jeg vise dem den rigtige vej ud af det. Jeg vil opfordre dem til at følge bibelundervisningen i radioen, for den kan give dem styrke, visdom, glæde og fremfor alt frelse. Tak for at I har været med til at redde mit liv. Jeg arbejder flittigt for at fortælle mine kammerater om radioprogrammet. Gud velsigne jer.

Sidste nyt fra verden

Kirgisistan: Undertrykkende dekret trukket tilbage, men arbejde på ny religionslov fremskyndet

Præsidentens administration har foreløbig forkastet et strengt dekret, som ville have medført omfattende kontrol af religiøs aktivitet. Men Kanat Murzakhalilov, stedfortrædende hovedansvarlig for statskontoret for religiøse anliggender, fortalte Forum 18 News Service, at hans kontor håber på at kunne præsentere et endeligt udkast til en kontroversiel ny religionslov for regeringen i slutningen af marts. Han nægtede at fortælle, om udkastet ville kræve, at en menighed skal have 200 voksne medlemmer for at kunne opnå status som lovlig – en bestemmelse, som stod i det senest offentliggjorte forslag til religionsloven, og som retter sig mod den russisk ortodokse kirke, katolikkerne, mange protestantiske kirker, Jehovas vidner og baha'ierne. Men han fastslog, at registrering fortsat vil være obligatorisk. Boris Shumkov fra baptistkirkens råd sagde til Forum 18, at sådanne strenge bestemmelser "vil medføre undertrykkelse og forfølgelse af vore menigheder". Den 5. marts afsatte de til bøn og faste. "Vores land har så mange presserende problemer – fattigdom, mangel på medicin, AIDS, kriminalitet og korrupsion", fortalte en baha'i til Forum 18. "Hvorfor gør embedsmændene ikke noget ved disse problemer i stedet for at gøre livet sværere for religiøse troende?"

(Forum 18 News, 4. marts 2008)

Turkmenistan: "Det er vores pligt at føre tilsyn med religiøse organisationer"

Omkring 10 embedsmænd fra den lokale afdeling for religiøse anliggender, fra politiet, det hemmelige politi, domstolene og toldkontoret foretog en razzia under en bibelundervisningstime afholdt af den protestantiske kirke, "Greater Grace", i en privat lejlighed i hovedstaden Ashgabad. Da Forum 18 News Service spurgte om grunden til denne undersøgelse, fortalte Murad Aksakov fra det lokale styre, at de ønskede at finde ud af, hvor mange der deltog i bibelklassen, hvem de var, og om kirkens papirer var i orden. Pastor Vladimir Tomachev sagde til Forum 18, at han var blevet advaret om, at kirken ikke havde lov til at undervise sine egne medlemmer uden tilladelse fra regeringens komité for religiøse anliggender, selvom et officielt anerkendt dokument tillader det. Embedsmænd fortalte Tolmachev, at han ville få en officiel advarsel. Hvis der senere må gives flere advarsler, kan kirken risikere at få frataget sin registrering, hvilket vil gøre alle kirkens aktiviteter ulovlige. Som et eksempel på, hvilke problemer selv regeringsgodkendte menigheder oplever, kan også nævnes, at kirken ikke har sin egen bygning, og at den allerede har været nødt til at flytte gudstjeneste 10 gange i år.

(Forum 18 News, 18. april 2008)